

СТАНОВИЩЕ

за дисертационен труд за присъждане на образователната и научна степен „Доктор“, в област на висше образование: 1. Педагогически науки, професионално направление: 1. 1. Теория и управление на образованието, докторска програма Управление на образованието, разработен от Ваня Фердинандова Кастрева- Монова, на тема: „Финансова автономия в българското училище в условията на делегираните бюджети“

Научен ръководител: Проф., д-р Галин Борисов Цоков- ПУ „Паисий Хилендарски“, Педагогически факултет, Катедра „Педагогика и управление на образованието“

Изготвил становището: проф., д. ик. н. Лучиян Ангелов Милков , УНСС, гр. София, Факултет „Управление и администрация“, Катедра „Публична администрация“

E-mail: milkovl@abv.bg

Моб. т-н: 089 555 3 400

I. Общо представяне на процедурата и докторанта

Г-жа Кастрева е представила необходимите документи, свързани с процедурата за защита на дисертационния труд. Тя е приложила: дисертация, разгъната в обем от 304 стандартни за академичен формат страници, от които 290 са текст- изложение и 14 страници с ползвана и цитирана литература с общ обем от 118 източника, от които 92 на кирилица и 26 на латиница, 31 нормативни документа и 33 Интернет ресурса.

Във формален план дисертационното изследване включва: увод, четири глави, заключение, литература и седем приложения. Основният текст е илюстриран със 127 графики и 9 таблици.

II. Актуалност на тематиката

В съдържателен план представеният за защита дисертационен труд е в областта на организацията и управлението на образователната система. Това, от своя страна, е научно предизвикателство за иновативния подход на г-жа Ваня Кастрева, която е приемник на научните и емпирични школи в сферата на изследванията, както в областта на организацията и управлението извън сферата на материалното производство, така и в областта на педагогическите науки- организация и управление на образованието.

Изследването е първото у нас, което разглежда състоянието на системата на финансова автономия на българската образователна система в нейната цялост и състоянието на системата на делегираните бюджети. От тук произтича актуалността и значимостта на дисертационното изследване.

III. Познаване на проблема

Докторант Ваня Кастрева притежава необходимия опит от проектна, организационна и управленска дейност в сферата на образователната система.

Предвид нейната квалификация като докторант в ПУ „Паисий Хилендарски“, както и базисните образования на ОКС „Бакалавър“ и ОКС „Магистър“, придобитите трета, втора и първа квалификационни степени в ЦИУУРК- гр. София, я утвърждават като изграден и задълбочен изследовател.

Теоретичният анализ е извършен задълбочено и с преход към дискусия и обсъждане. Обоснована е значимостта на параметрите на делегираните бюджети на училищата, като основен фактор за управлението и организацията на образователната дейност у нас.

IV. Методология и методика на изследването

Много точно, ясно и в строга последователност се разработва методологическата и методическа част на дисертационното изследване. Методологията е изградена върху системно-структурния подход при

анализа на състоянието на образователната система. Редом с този подход, в дисертацията са намерили място и множество общопедагогически принципи при конструирането на методиката на изследване.

V. Характеристика и оценка на дисертационния труд и приносите

В. Кастрева притежава научно-изследователска компетентност, което е едно от най-сериозните основания за придобиване на образователната и научна степен „Доктор“. Дисертационният труд в парадигмално и семантично отношение отговаря на изискванията за присъждане на докторската степен. Той е с характеристики на научно-приложно изследване.

Основните приноси са разгънати в:

- Теоретичен план:

В национален план е осъществен подробен анализ на актуалното състояние на училищната автономия и нейните финансови аспекти в условията на делегиран бюджет.

Направен е едномерен анализ на всички участници в образователния процес: държавни и местни органи на управление; директори на държавни и общински училища; учители; родители; представители на училищни настоятелства и НПО в сферата на образованието.

Отразено е мнението на представителите на държавната и местна власт, родители и представители на местната общност на национално ниво по изследваната проблематика.

- Практико-приложен план:

Предложен е вариант за финансиране по формула, съобразена с реалиите в момента у нас в областта на образователната система.

Анализирани са всички позитивни и негативни страни на делегираните бюджети.

Направени са конкретни предложения за промяна на нормативно-правната уредба за повишаване на финансовата автономия на българските училища.

VI. Преценка на публикациите и личния принос на докторанта

В посочените в автореферата шест публикации са налице изнесени изследователски резултати от експерименталната програма. Намирам достатъчно основания, за да заявя, че те са умален модел на дисертационното изследване и чрез тях научната общност у нас има възможност да се запознае с тематиката на дисертационното изследване.

Личният принос е безспорен. В. Кастрева е един от малцината изследователи в полето на управлението на образованието Развива своите прагматично-ориентирани дейности в съвременни научно-изследователски.

Трудът е самостоятелно авторово изследване. Чрез него е показана високата ерудиция, компетентност и осведоменост на автора по изследваната проблематика. Налице е сериозен научен и практико-приложен опит в областта на организацията и управлението на образователната система у нас.

VII. Автореферат

Авторефератът е в обем от 32 страници и напълно съответства на структурата и съдържанието на дисертационния труд. Той представя основните научни парадигми, тези и концептуални изводи на извършеното дисертационно изследване. Отразява от формално и съдържателно гледище пълния текст на докторската дисертация.

Авторефератът съдържа всички елементи, необходими за труд и публикация от този вид: структура на дисертационното изследване, анализ на използваната и цитирана литература на автори в конкретната област. В него не се забелязват отклонения от основния текст на дисертацията. Тук намират място научните приноси и публикациите на Ваня Кастрева по изследваната тема.

VIII. Препоръки за бъдещо използване на дисертационните приноси и резултати

Намирам за крайно необходимо г-жа Ваня Кастрева да запознае научната гилдия, занимаваща се с проблемите, свързани с организацията и управлението на образованието у нас- мениджъри, социолози, психолози, педагози, политолози, с резултатите от своето изследване, чрез издаване на монографичен труд и поредица от научни статии в централен периодичен печат- списания, годишници, научни трудове на университети, институти и академии; материали на НПО; национални и международни форуми- симпозиуми, конференции, пленери, кръгли маси; национални медии- телевизии, радиа.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Получените резултати от изследването, направените теоретични и практико-приложни изводи, препоръки, заключение и множеството налични публикации, ми дават основание да предложа на Многоуважаемото научно жури на ПУ „Паисий Хилендарски“ да присъди на г-жа Ваня Фердинандова Кастрева- Монова образователната и научна степен „Доктор“, в област на висше образование: 1. Педагогически науки, професионално направление: 1. 1. Теория и управление на образованието.

01.06. 2016 г.

Изготвил становището:

Гр. София

(Проф., д. ик. н. Лучиян Ангелов Милков)